

Ärende LED 2016/141 handling 2

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm
Ku.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Betänkandet Palett för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:13)

Sammanfattning

Diskrimineringsombudsmannen (DO) välkomnar utredningens gedigna genomgång av civilsamhällets plats i Sverige och att utredningen föreslår en rad konkreta åtgärder i syfte att stärka organisationernas förutsättningar.

Utredningens utgångspunkt, att det finns en kunskapsbrist om civilsamhället hos det offentliga, stämmer också väl överens med DO:s erfarenheter och de kunskaper som kommit myndigheten till del.

Ombudsmannen ställer sig bakom merparten av utredningens förslag, men vill därutöver lämna följande synpunkter.

4.3.2 Mångfald inom organisationerna

Vad avser förslagen finns anledning att resa den principiella frågan om det lämpliga i att en statlig myndighet får i uppdrag att se över frågor som rör civilsamhällets egna, interna liv.

DO konstaterar att utredningen också för ett resonemang för att staka ut gränslinjerna mellan civilsamhällets självständighet och oberoende och statens bidrag och stöd till organisationerna vad avser förutsättningarna för genomförandet av förslagen. Det framgår dock inte i vilken utsträckning samråd skett med civilsamhället vad avser det steg som föregår genomförandet, det vill säga vilka problem civilsamhället självt anser föreligga för underrepresenterade grupperas deltagande och hur dessa bäst kan adresseras. En återkommande synpunkt från DO:s dialoger med personer som utsätts för diskriminering är att de sällan är delaktiga i beslut som rör dem. Det gäller oavsett om det finns lagstiftning som kräver samråd i olika situationer eller inte.

DO är därför inte beredd att ta ställning till förslagen, men vill lyfta vikten av att frågor som ligger så nära civilsamhällets interna liv också utformas i mycket nära samarbete med civilsamhället.

4.3.4 Ökad social sammanhållning

Utöver de reflektioner som redan redogjorts för under den föregående rubriken vill DO inför den fortsatta beredningen av förslagen uppmärksamma vikten av att förhålla sig till den eventuella risken för statlig styrning av vilka lokala strukturer som upprättas, vilka organisationer som får vara med, vilka som blir utsedda till lokala samordnare, m.m.

8.1.2 Förslag om uppdrag till MUCF om att arbeta med kompetenshöjande insatser

DO är positiv till förslaget om kompetenshöjande insatser men vill särskilt betona vikten av långsiktighet, inte minst för att stärka det offentliga förmåga att bli öppnare och mer samarbetsvilligt gentemot dels det etablerade föreningslivet, dels mer inofficiella nätverk och grupperingar som kan ha bristfälliga förutsättningar att organisera sig. I arbetet mot diskriminering är det viktigt att ta del av kunskap och erfarenheter från exkluderade eller marginaliserade grupper i samhället som inte sällan kan hysa misstro mot myndigheter och rättsväsende, och vars organisationsgrad kan vara låg. Att hitta bra samarbetsformer för sådana dialoger och samråd med exempelvis marginaliserade grupper kräver långsiktighet.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Lovisa Strömberg efter utredning och förslag från utredaren Maria Boustedt Hedvall. I den slutliga handläggningen har också utredaren Eva Nikell deltagit.

Lovisa Strömberg
Chef för Utvecklingsenheten

Maria Boustedt Hedvall
Utredare